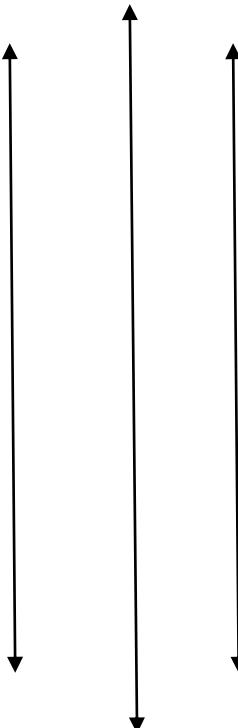

कमलामाई नगरपालिका

घाँसेवाली श्रोत केन्द्र स्थापना तथा संचालन कार्यविधि

२०७७

कमलामाई नगरपालिका

सिन्धुलीमाढी

बागमती प्रदेश, नेपाल

घाँसेबाली स्रोतकेन्द्र स्थापना तथा संचालन कार्यविधि, २०७७

प्रस्तावना

पशुपालन व्यवसायलाई बढी व्यवसायिक तथा प्रतिस्पर्धी व्यवसायको रूपमा विकास गर्ने उत्पादन लागत घटाउने कार्य प्रमुख चुनौतिको रूपमा रहेको देखिन्छ । खासगरी दुध, मासु र उनको उत्पादन लागत घटाउन घाँसमा आधारित पशुपालन अपरिहार्य आवश्यकता हो । यसको लागि उन्नत घाँस खेतीलाई व्यापकता दिई कृषकलाई आवश्यक पर्ने गुणस्तरीय घाँसको बीउ/सेट्स/स्लीपको उत्पादन र वितरण नगर भित्र नै सुनिश्चित गर्ने हेतुले कमलामाई नगरपालिकाको घाँसेबाली स्रोतकेन्द्र स्थापना तथा संचालन कार्यक्रमलाई सरल, सहज, व्यवस्थित, प्रभावकारी र पारदर्शि रूपमा संचालन गर्ने यो कार्यविधि जारी गरिएको छ ।

१. प्रारम्भिकः

क) संक्षिप्त नाम र प्रारम्भः

१. यो कार्यविधिको नाम "घाँसेबाली स्रोतकेन्द्र स्थापना तथा संचालन कार्यविधि, २०७७" रहेको छ ।
२. यो कार्यविधि कमलामाई नगरपालिका, नगरकार्यपालिकाको कार्यलयबाट स्वीकृत भएपछि प्रारम्भ हुनेछ ।
३. **परिभाषा** : विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा,
 - क) "नगरपालिका" भन्नाले कमलामाई नगरपालिका सम्झनु पर्दछ ।
 - ख) "कार्यालय" भन्नाले कमलामाई नगर कार्यपालिकाको कार्यालय सम्झनु पर्दछ ।
 - ग) "कृषि समिति" भन्नाले कमलामाई नगरपालिकाको कृषि समिति सम्झनु पर्दछ ।
 - घ) "शाखा" भन्नाले कमलामाई नगरपालिका पशु तथा कृषि विकास शाखा सम्झनु पर्दछ ।
 - ड) "कार्यविधि" भन्नाले घाँस श्रोत केन्द्र स्थापना वा संचालन कार्यविधि २०७७' सम्झनु पर्दछ ।

३. उद्देश्य

१. कृषकहरूलाई आवश्यक पर्ने विभिन्न घाँसका बीउ/सेट्स/स्लीप/बेर्नाहरु नगर भित्र नै उपलब्धताको सुनिश्चित गर्ने ।
२. पशु उत्पादकत्व (दुध, मासु)मा बढ्दि गर्ने ।
३. पशु उत्पादनमा लाग्ने खर्च कम गर्ने ।
४. विभिन्न घाँसेबालीको बीउको राष्ट्रिय आवश्यकता पहिचान गरी सोहि अनुसारको स्रोत केन्द्रको विकास तथा बीउको बढावे मागलाई व्यवस्थित तरीकाबाट आपुर्ति व्यवस्था मिलाउन कृषक/समुह/समिति/सहकारीहरूलाई परिचालन गरि गुणस्तरीय बीउ उत्पादन र वितरण गर्ने ।

४. कार्यक्रम संचालन हुने स्थान : कमलामाई नगरपालिका

. कार्यक्रम संचालन गर्दा अपनाउन पर्ने कार्यबिधि :

कमलामाई नगरपालिका कृषि समितिले निर्धारण गरेको क्षेत्र अनुसार कार्यक्रम संचालन गर्न तोकिएका नगरका पशु विकास शाखाले निम्न बमोजिम नगरमा तोकिएका मापदण्ड पूरा भएका कृषक/समुह/समिति/सहकारी छनौट गरी कार्यक्रम संचालन गर्नु पर्नेछ :

- क) कमलामाई नगरपालिका पशु विकास शाखाले उपयुक्त स्थानमा घाँसेबाली स्रोत केन्द्र स्थापना तथा संचालन गर्नुपर्ने छ ।
- ख) कृषक/समुह/समिति/सहकारी विधिवत रूपमा सम्बन्धित निकायमा वा कार्यालयमा दर्ता तथा नविकरण भएको हुनुपर्छ ।
- ग) कृषक समुहको हकमा २५ जनाबाट नबढाई कम्तीमा ५ जना सदस्य हुनुपर्छ ।
- घ) बीउ उत्पादक कृषक समुह गठन गर्दा संभाव्यताको आधारमा महिला, दलित, न्यून आयस्रोत भएका सिमान्तकृत समुह, युवा जस्ता समुहलाई प्राथमिकता दिनुपर्नेछ, तर यस्तो समुह, सहकारी, समितिमा अधिकतम महिलाको सहभागिता हुनुपर्नेछ ।
- ड) घाँस खेतीमा व्यवसायोन्मुख भएका कृषक/समुह/समिति/सहकारीहरूलाई प्राथमिकता दिईनेछ ।
- च) घाँसेबाली स्रोत केन्द्र स्थापना कार्यक्रम संचालनको लागि सम्बन्धित कार्यालयले कृषक/समुह/समिति/सहकारीहरूलाई दरखास्तको लागि सुचना आव्हान गर्नेछ । यसरी रीतपुर्वक पर्न आएका निबेदनहरूको छनौट सम्बन्धित कमलामाई नगरपालिका कृषि समितिबाट हुनेछ ।
- छ) कृषि समितिबाट छनौट भएका कृषक/समुह/समिति/सहकारीसंग समितिले अनुसुची १ अनुसार सम्झौता गर्नेछ
- ज) बीउ बृद्धिबाट उत्पादित घाँसको बीउको बजार व्यवस्था कृषक समुह/समिति/सहकारी आफैले गर्नुपर्नेछ । तर यस सम्बन्धि अन्य आवश्यक सहयोग सम्बन्धित निकायबाट हुनेछ ।
- झ) बीउ बृद्धिमा संलग्न कृषकहरूले बीउ उत्पादन प्रविधि अनुसार नै बीउ उत्पादन गर्नुपर्नेछ । यस सम्बन्धि तालिम तथा क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रम सम्बन्धित निकायले गर्नेछन् ।
- ञ) छनौट भएका कृषक/समुह/समिति/सहकारीले नगरको माग बमोजिम घाँस खेती तथा घाँसेबालीको बीउ/सेट्स/स्लीपको उत्पादन गर्नुपर्नेछ ।
- ट) यसरी स्थापना गरिएका घाँसका स्रोतकेन्द्रहरू भविश्यमा प्रदर्शन, तालिम तथा उपयुक्त जातहरूको विस्तार तथा प्रसारको लागि प्रयोग गर्न सकिनेछ ।
- ठ) छनौट भएका कृषक/समुह/समिति/सहकारीले आफ्नो नीजि जग्गा, खरबारी, बारीको डीलकान्ता, बगैचा भित्र, सार्वजनिक जग्गा, बाटोको छेउछाउ, सामुदायिक बन, कबुलियति बन आदिमा घाँस खेती गर्न सक्नेछन् ।
- ड) छनौट भएका कृषक/समुह/समिति/सहकारीले हिउदे/बर्षे/बहुवर्षिय गरि कमितमा पनि ६ किसिमका घाँसका जातहरूको खेती तथा बीउ/सेट्स/स्लीपको उत्पादन गर्नुपर्नेछ । साथै चरन तथा घाँसेबाली अनुसन्धान महाशाखाले सिफारीस गरे अनुसारका घाँसका जातहरू हुनुपर्ने छ ।
- ढ) छनौट भएका कृषक समुह/समिति/सहकारीले घाँसेबाली स्रोतकेन्द्र स्थापनाको लागि प्रमाणित बीउको प्रयोग गर्नुपर्नेछ ।
- ण) एउटा कृषक समुह/समिति/सहकारीले कमितमा १ बिगाहा जमिनमा घाँस खेती तथा बीउ बृद्धि कार्यक्रम संचालन गर्नुपर्ने छ ।
- त) एउटा समुहले मात्र घाँसेबाली स्रोत केन्द्र स्थापना कार्यक्रम संचालन गर्न नसकेको खण्डमा नजिकको २/४ समुह मिलेर पनि यस्तो कार्यक्रम संचालन गर्न सकिनेछ तर त्यस्तो अवस्थामा दिईने सुविधाहरू एउटै समुहको हिसाबले सबै समुहहरूमा समानुपातिक रूपमा दिईनेछ ।
- थ) छनौट भएका कृषक/समुह/समिति/सहकारीलाई घाँसको नर्सरी स्थापना, सिंचाई व्यवस्थापन, घाँस खेती सम्बन्धि यान्त्रिकरण खरिद, बीउ भण्डारण तथा संचय, थ्रेसिंग फ्लोर निर्माण, घाँसको

बीउ/सेट्स/स्लीप/वेर्नाहरु खरिद आदि कार्यको लागि अधिकतम ७० प्रतिशतसम्म अनुदानको व्यवस्था गरिनेछ ।

- द) घाँसेबाली स्रोतकेन्द्र स्थापना कार्यक्रम संचालन तथा स्थापनाको लागि नेपाल सरकारबाट प्राप्त अनुदान विवरणलाई सम्बन्धित सबै निकायले सार्वजनिकीकरण गरेको हुनुपर्ने छ ।
घ) पशु आहारा विकास राष्ट्रिय अभियान कार्यक्रममा समावेश भएको घाँसको श्रोत केन्द्र यस कार्यक्रममा समावेश हुने छैन ।

६) कार्यक्रममा संलग्न निकायहरु र तिनको जिम्मेवारी

६.१ कृषक /समुह/समिति/सहकारी :

- क) उपयुक्त घाँसको बीउ/सेट्स/स्लीपको उत्पादन बृद्धि गरी श्रोत केन्द्रको रूपमा काम गर्ने ।
ख) समुह/समितिको आचार संहिता बनाई सम्बन्धित कमलामाई नगरपालिकामा दर्ता तथा नविकरण गराउने
ग) घाँसको श्रोतकेन्द्र सम्बन्धि चौमासिक प्रगति सम्बन्धित पशु विकास शाखामा पठाउने ।
घ) घाँसको उत्पादकत्व तथा सो बाट पशु उत्पादनमा परेको प्रभाव सम्बन्धि अनुगमन तथा मुल्यांकनमा सहयोग गर्ने ।
ड) गुणस्तरीय बीउ उत्पादन, प्रशोधन, प्रयोगशाला परिक्षण, प्याकेजिङ गरी ट्रायागिड वा यथार्थ संकेत पत्र लगाई विक्री वितरण गर्ने ।
च) समुह/समितिको बैठक प्रत्येक महिनाको एक पटक बस्नेछ ।
छ) कार्यविधिले तोके अनुसार अन्य सबै कार्य गर्ने ।

६.२ पशु विकास शाखा :

- क) आफ्नो कार्यक्षेत्रको मात्रात्तमा रहेका कृषक समुह/समिति/सहकारीले संचालन गरेका घाँसको श्रोतकेन्द्रहरुको नियमित निरीक्षण, अनुगमन तथा आवश्यक प्राविधिक सेवा उपलब्ध गराउने ।
ख) घाँस श्रोतकेन्द्र स्थापना तथा संचालन सम्बन्धि कुनै समस्या तथा सल्लाह सुझाव भए कमलामाई नगरपालिका पशु विकास शाखालाई जानकारी गराउने ।
ग) कृषक/ समुह/समिति/सहकारीबाट मासिक प्रगति संकलन गरी कमलामाई नगरपालिकामा मासिक प्रगति प्रतिवेदन पठाउने ।
घ) आफ्नो कार्यक्षेत्र भित्र रहेका घाँसेबालीको बीउको माग र उत्पादन विवरण ठिक समयमा नै संकलन गरि कमलामाई नगरपालिका पशु विकास शाखामा पठाउने ।

६.३ कमलामाई नगरपालिका :

- क) लक्षित वर्गको माग र आवश्यकतालाई ध्यानमा राखी आवश्यक कार्यक्रम तर्जुमा एवं कार्यान्वयन गर्ने ।
ख) कमलामाई नगरपालिका कृषि समितिबाट छानिएका कृषक समुह/समिति/सहकारीसंग सम्झौता समन्वय गरि दिगो रूपमा घाँस श्रोतकेन्द्र स्थापना तथा संचालन गर्ने ।
ग) कृषि समितिको निर्णय अनुसार कृषकहरूलाई वितरण गरिने घाँसको बीउको गुणस्तर सम्बन्धित बीउ विजन प्रयोगशालाबाट परिक्षण गराएर मात्र खरिद तथा वितरण कार्य गर्ने गराउने ।
घ) घाँसेबाली स्रोतकेन्द्र स्थापना कार्यक्रम सम्बन्धि मासिक, चौमासिक तथा वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन कमलामाई नगरपालिका पशु विकास शाखामा पठाउने ।
ड) घाँसेबाली स्रोतकेन्द्र स्थापना कार्यक्रम संचालनको लागि कृषक समुह/समिति/सहकारीलाई कार्यविधिले तोके अनुसारको सहयोग गर्ने ।

६.४ चरन तथा घाँसेबाली बीउ बृद्धि फार्महरु :

- क) सुचिकृत घाँसेबाली जातकाहरुको मूल बीउ उत्पादन गर्ने ।
- ख) कृषक / समुह/समिति/सहकारी मार्फत घाँसेबाली स्रोतकेन्द्र स्थापना कार्यक्रम कार्यान्वयनको लागि आवश्यक पर्ने कार्यक्रम समावेश गर्ने ।
- ग) नगरपालिका अन्तरगत संचालित घाँसेबाली स्रोतकेन्द्र स्थापना कार्यक्रमको लागि आवश्यक प्राविधिक सेवा पुर्याउने ।

६.५ राईजोबियम प्रयोगशाला :

- क) कृषक /समुह/समिति/सहकारी मार्फत घाँसेबाली स्रोतकेन्द्र स्थापना कार्यक्रम कार्यान्वयनको लागि आवश्यक पर्ने कार्यक्रम समावेश गर्ने ।
- ख) नगरपालिका अन्तरगत संचालित घाँसेबाली स्रोतकेन्द्र स्थापना कार्यक्रमको लागि आवश्यक प्राविधिक सेवा पुर्याउने ।
- ग) कोशे घाँसको जात अनुसार आवश्यक राईजोबियम उत्पादन तथा वितरण गर्ने ।

७. घाँसेबाली स्रोतकेन्द्र स्थापना कार्यबिधि कार्यक्रम कार्यान्वयनको लागि प्रस्तावित आर्थिक नर्मस

क्र.स.	कार्यक्रम	प्रस्तावित आर्थिक नर्मस	कैफियत
१.	घाँसेबाली स्रोतकेन्द्र स्थापना कार्यबिधि	<p>१) सुचना प्रकाशन</p> <p>२) प्रस्ताब संकलन र छनौट</p> <p>३) छनौट भएका कृषक समुह/समिति/सहकारीलाई घाँसको नर्सरी स्थापनाको लागि ७० प्रतिशत सम्म अनुदानको व्यवस्था गर्ने ।</p> <p>४) छनौट भएका कृषक समुह/समिति/सहकारीलाई घाँसको सिंचाई व्यवस्थापनको लागि ७० प्रतिशत सम्म अनुदानको व्यवस्था गर्ने ।</p> <p>५) छनौट भएका कृषक समुह/समिति/सहकारीलाई घाँस खेतीको लागि यान्त्रिकरण खरिद सम्बन्धि ७० प्रतिशतसम्म अनुदानको व्यवस्था गर्ने ।</p> <p>६) छनौट भएका कृषक समुह/समिति/सहकारीलाई बीउ भण्डारण तथा संचय सम्बन्धि ७० प्रतिशत सम्म अनुदानको व्यवस्था गर्ने ।</p> <p>७) छनौट भएका कृषक समुह/समिति/सहकारीलाई थ्रेसिंग फ्लोर निर्माण कार्यको लागि ७० प्रतिशत सम्म अनुदानको व्यवस्था गर्ने ।</p> <p>८) छनौट भएका कृषक समुह/समिति/सहकारीलाई घाँसको बीउ/सेट्स/स्लीप खरिद आदि कार्यको</p>	<p>१) पशु विकास शाखाले गर्ने</p> <p>२) पशु विकास शाखाले गर्ने ।</p> <p>३) नर्सरीको लागि टहरा निर्माण, नर्सरी प्लट स्थापना, सिंचाई सामाग्री, बीउ खरिद आदि कार्यको लागि ।</p> <p>४) पाईप, मोटर, हजारी, पम्पसेट, पानी ट्यांकी खरिद वा निर्माण आदि कार्यको लागि ।</p> <p>५) थ्रेसर, हारभेस्टर, हील व्यारो, रोटराभेटर, पावर टिलर, ह्यारो, प्लो, सिड ड्रिलर आदि कार्यको लागि ।</p> <p>६) सिड बीन खरिद, स्टोर हाउस निर्माण आदि कार्यको लागि ।</p> <p>७) थ्रेसिंग फ्लोर निर्माण कार्यका लागि ।</p> <p>८) घाँसको बीउ/सेट्स/स्लीप खरिद तथा ढुवानीको लागि ।</p>

		लागि ७० प्रतिशत सम्म अनुदानको व्यवस्था गर्ने ।	
--	--	--	--

९. अनुगमन, मूल्यांकन तथा प्रतिवेदन सम्बन्धित व्यवस्था:

यस कार्यक्रमको अनुगमन कमलामाई नगरपालिका, कृषि समिति, पशु विकास शाखा तथा वडा कार्यालय र वडा स्तरीय पशु सेवा प्रविधिकले गर्नेछन् र सोको मासिक प्रतिवेदन पशु विकास शाखा मार्फत कमलामाई नगरपालिकामा पठाउनु पर्ने छ ।

१०. थपघट वा हेरफेर गर्न सक्ने

१. यो कार्यविधिको कार्यान्वयनलाई थप व्यवस्थित र प्रभावकारी बनाउन कमलामाई नगरपालिकाले आवश्यकता अनुसार यस कार्यविधिमा थपघट, हेरफेर तथा खारेज गर्न सक्नेछ ।
२. यस कार्यविधिको कार्यान्वयनमा कुनै बाधा अवरोध र अस्पष्टता आएमा त्यस्तो बाधा अवरोध फुकाउने प्रयोजनका लागि नगरपालिकाले आवश्यकता अनुसार व्याख्या गर्न सक्नेछ ।

अनुसूचि १

कृपक / समुह / समिति / सहकारीसंगठनको सम्झौता पत्र

कमलामाई नगरपालिका, तथा

बीच घाँसको श्रोत केन्द्र स्थापनाको लागि भएको द्विपक्षिय सम्झौता

कमलामाई नगरपालिका, पशु विकास शाखाको आव को वार्षिक कार्यक्रम अनुसार घाँसेबाली स्रोतकेन्द्र स्थापना कार्यक्रम संचालन गर्न कमलामाई नगरपालिका, पशु विकास शाखा (यसपछि प्रथम पक्ष भनिने) र श्री (यसपछि दोश्रो पक्ष भनिने) बीच तपशिलका शर्तनामाहरु मञ्जुर भई द्विपक्षिय सम्झौता सम्पन्न भयो ।

तपशिल

१) प्रस्तावित घाँसको श्रोत केन्द्र स्थापना जिल्ला गा.वि.स./न.पा. वडा न. मा मिति सम्मान सम्पन्न गरिनेछ ।

२) प्रथम पक्षले घाँसको श्रोत केन्द्र स्थापनाको लागि दोश्रो पक्षलाई बढीमा रु (अक्षरुपी) बराबरको आर्थिक सहयोग प्रदान गर्नेछ ।

३) दोश्रो पक्षले घाँसको श्रोतकेन्द्र स्थापनाको लागि गरिने सम्पूर्ण कार्यहरु गरी विल भरपाईहरु तथा कार्य प्रगति प्रतिवेदन बुझाए पश्चात प्रथम पक्षले स्थलगत अनुगमन गरि मनासिब ठहरेमा मात्र सम्झौता मुताविकको रकम दोश्रो पक्षलाई भुक्तानी दिनेछ ।

४) दोश्रो पक्षले कम्तीमा बिगाहा क्षेत्रफलमा विभिन्न उन्नत घाँसहरु लगाई बीउ/सेट्स/स्लीपहरु उत्पादन गर्नुपर्ने छ ।

५) प्रथम पक्षबाट उपलब्ध गराईएको रकमबाट दोस्रो पक्षले घाँस खेतीका लागि सिंचाईको व्यवस्था, घाँसको डेमोन्स्ट्रेशन प्लट निर्माण, घाँसको बीउ/सेट्स/स्लीप खरिद, विभिन्न पशु आहारा सम्बन्धिया यान्त्रीकरण खरिद, बीउ भण्डारण सम्बन्धिया कार्यक्रम, थ्रेसिंग फ्लोर निर्माण आदि कार्यक्रमहरुमा खर्च गर्न सक्नेछ ।

६) घाँसको श्रोत केन्द्र स्थापना भएको स्थानमा सबैले देख्ने गरि अनिवार्य रूपमा श्रोत केन्द्रको नाम, ठेगाना, घाँसको विवरण, सहयोगी निकायको नाम आदि उल्लेखित बोर्ड राख्ने कार्य दोश्रो पक्षले गर्ने छ ।

७) सम्झौता मुताविक कार्य नभएमा वा उपलब्ध श्रोत साधनको दुरुपयोग भएमा प्रथम पक्षले जुनसुकै समयमा एकतर्फि रूपमा सम्झौता भंग गरि दोश्रो पक्षबाट दुरुपयोग भए बराबरको रकम सरकारी बाँकी सरह असुल उपर गर्न सक्नेछ ।

८) सम्झौतामा उल्लेख हुन छुटेका विषयहरुको हकमा प्रचलित नियम, कानून र दुवै पक्षको आपसी सहमति अनुसार हुनेछ ।

दोश्रो पक्षको तर्फबाट

प्रथम पक्षको

तर्फबाट

हस्ताक्षर

हस्ताक्षर

नाम

नाम

पद

पद

कार्यालय

कार्यालय

साक्षी

साक्षी

हस्ताक्षर

हस्ताक्षर

नाम

नाम

पद

पद

कार्यालय

कार्यालय

इति सम्बत साल महिना गते रोज शुभम् ।

अनुसूची २
दरखास्त/आवेदन फारमको ढांचा

१. कृषक/समुह/समितिको नाम :

२. कृषक/अध्यक्षको नाम :

३. ठेगाना :

क) जिल्ला :

ख) गा.वि.स./न.पा. :

ग) वडा नं. :

४. लगाउने घांसको किसिम :

५. लगाउने घांसको जात :

६. घांसको वीउ ल्याउने श्रोत :

७. घाँस लगाउने क्षेत्रफल :

८. जग्गाको स्वामित्व (नीजि/सार्वजनिक/भाडा) :

९०. अनुमानित वीउ/बेर्ना/सेट्स उत्पादन प्रति वर्ष :

९१. वीउ/बेर्ना/सेट्स उत्पादन प्रयोजन :

९२. सिंचाईको श्रोतको अवस्था :

९३. लाभान्वीत घरधुरी :

९४. सरकारी/नीजि निकायबाट बिगत २ वर्ष मित्र यहि प्रकृतिको अनुदान पाए/नपाएको :

९५. स्रोतकेन्द्रले सेवा पुर्याउने क्षेत्र (Coverage area) :

९६) भाबी कार्ययोजना :

सम्पर्क व्यक्तिको नाम :

सम्पर्क नम्बर :

दस्तखत :

मिति :

अनुसूची ३

कार्यक्रम संचालनका लागि संस्थाको छनौट गर्दा अपनाईने मूल्यांकनका आधारहरु

क्र. सं	द. नं.	आवेदक संस्थाको नाम	ठेगाना	कार्य योजना		व्यवसाय को सम्भाव्य ता/उपयु क्तता (२५)	अनुभ व/ता लिम (२५)	कुल प्राप्तां क १००
				घाँसको जात अवस्था (१५)	घाँस लगाएको वा लगाउने क्षेत्रफल (१५)	कार्य योजना को विवरण (२०)		

छनौट समिति

कृषि समिती : नगरपालिकाको उप-प्रमुखको संयोजकत्वमा गठन भएको कृषि समिती विवरण

- क) नगर उप-प्रमुख-संयोजक
- ख) आर्थिक विकास समितिका संयोजक -सदस्य
- ग) कृषक प्रतिनिधी १ जना -सदस्य
- घ) संघ संस्थाको प्रतिनिधी १ जना -सदस्य
- ड) एग्रो भेट प्रतिनिधी १ जना -सदस्य
- च) प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत -सदस्य
- छ) कृषि शाखा प्रमुख वा प्रतिनिधी-सदस्य
- ज) पशु विकास शाखा प्रमुख तथा प्रतिनिधी-सदस्य